

**Մեծաձոր համայնքի
2026-2028 թվականների
միջնաժամկետ ծախսերի ծրագրի
եկամուտները և ծախսային քաղաքականությունը
շարադրող մասեր**

Բովանդակություն

1. Ներածություն-----	3
2. Զարգացման հիմնական ուղղությունները և սկզբունքները-----	4
3. Մեծածոր համայնքի 2026-2028թթ. կանխատեսվող եկամուտները---	5
4. Եկամուտների վերժանումը ըստ առանձին տեսակների-----	5
5. Սեփական եկամուտների համեմատականը -----	6
6. Մեծածոր համայնքի 2026-2028թթ կանխատեսվող դիֆիցիտը -----	7

Ներածություն

Մեծածոր համայնքի 2026-2028թթ. միջնաժամկետ ծախսերի ծրագիրը (այսուհետ՝ ՄԺԾԾ) հանդիսանում է Մեծածոր համայնքի զարգացման հեռանկարի թվային արտացոլումը և համայնքի միջնաժամկետ կտրվածքով գլխավոր ֆինանսական փաստաթուղթը, որը և հանդիսանում էլակետ՝ նախագծելու համապատասխան տարվան հաջորդող տարեկան բյուջեն:

ՄԺԾԾ-ով ներկայացվում է կանխատեսվող Մեծածոր համայնքի հաջորդող 3 տարիների եկամուտները, դեֆիցիտի ֆինանսավորման աղբյուրները, ծախսային ուղղությունները ըստ ոլորտների, որոնք բերելու են Մեծածոր համայնքի կայուն և համաչափ զարգացմանը, ինչպես նաև կընձեռնեն համայնքին առավել արդյունավետ գեներացնել եկամուտները, մասնավորապես միջնաժամկետ կտրվածքով կմշակվեն մեխանիզմներ դրանք ավելացնելու ուղղությամբ, որը իր հերթին կբերի համայնքի զարգացմանը միտված ծախսերի ավելացմանը:

ՄԺԾԾ-ն կնպաստի ավելի լայն և հեռանկարային ծախսերի քաղաքականության մշակմանը, որի շնորհիվ համայնքի զարգացման հեռանկարը կստանա բյուջետային ձևաչափ և որը ըստ էության հասանելի կդարձնի բոլորին՝ այդ թվում քաղաքացիներին, ուսումնասիրելու միջնաժամկետ կտրվածքով համայնքի կողմից նախատեսվող ծախսերի բաշխումը ըստ ոլորտների՝ թվային տեսքով, ընդ որում սույն ֆինանսական փաստաթղթով առավել կընդգծվի բյուջետային ծրագրերի շարունակականության ապահովման ֆինանսական մեխանիզմները:

Մեծածոր համայնքի 2026-2028թթ. միջնաժամկետ ծախսերի ծրագիրը նախագծվել է ղեկավարվելով <<Հայաստանի Հանրապետության բյուջետային համակարգի մասին>> և տեղական ինքնակառավարման մասին>> օրենքներով:

Զարգացման հիմնական ուղղությունները և սկզբունքները

Մեծածոր համայնքի 2026-2028թթ. համար նախանշված ծրագրերի

իրականացումը հենվելու է համաչափ և կայուն զարգացման սկզբունքի վրա, որի նպատակային իրագործման համար առաջնահերթ և գերակա են համարվելու՝

1. Կառավարման արդյունավետության բարձրացումը, համայնքապետարանի գործունեության թափանցիկությունը և բնակչությանը լիարժեք հաշվետու լինելը:
2. Հանրային տարածքների, շրջակա միջավայրի և պատմամշակութային ժառանգության պաշտպանությունը:
3. Մարդու իրավունքների պաշտպանության գերակա սկզբունքներով որոշումների կայացումը:
4. Համայնքի մասնակցային կառավարման մշակույթի ձևավորումը՝ բնակչությանը մասնակից դարձնելով հանրային նշանակություն ունեցող և բնակչությանը հուզող որոշումների կայացմանը՝ հարցումների, քննարկումների և քվեարկությունների միջոցով:
5. Համայնքի կառավարման ներառականության բարելավումը:
6. Իրավահավասար ու ներդաշնակ համակեցության մշակույթի ձևավորումը:
7. Անվտանգ, առողջ և հարմարավետ ապրելու և գործելու կենսամիջավայրի ստեղծումը:
8. Երիտասարդական և սպորտային ծրագրերի միջոցով բնակիչների շրջանում առողջ ապրելակերպի գաղափարի խթանումը:
9. Զբոսաշրջության ենթակառուցվածքների զարգացման խթանումը և համայնքի զբոսաշրջային միջավայրի բարելավումը:
10. Երեխաների իրավունքների պաշտպանությունն ու անչափահասների հետ տարվող աշխատանքների բարելավումը:
11. Բնակիչների սոցիալական պաշտպանվածության ապահովումն ու այդ նպատակով հաշմանդամություն ունեցող անձանց, ծնողազուրկ երեխաների,

բազմազավակ և անապահով ընտանիքների կենսական ապահովմանն ուղղված սոցիալական ծրագրերի արդյունավետ իրականացումը:

Մեծածորի համայնքի 2026-2028թթ. կանխատեսվող եկամուտները

Մեծածոր համայնքի վարչական բյուջեի 2026-2028 թվականների եկամուտները կանխատեսվել են համապատասխանաբար՝ 54002,8. 54585,0 և 54835,0, հազ. դրամ, որից սեփական եկամուտներ՝ 4002,8. 4585,0. 4835,0 հազ. դրամ: Հատկանշանական է, որ ընդամենը եկամուտների կազմում աճ է նախատեսվում գրեթե բոլոր բյուջետային բաժիններում և խմբերում, մասնավորապես հարկ է նկատել Մեծածոր համայնքի սեփական եկամուտների դինամիկան, որը հիմնականում պայմանավորված է ՀՀ Հարկային օրենսգրքի 233-րդ հոդվածի 7-րդ մասով սահմանված դրույթների կիրառմամբ, որի արդյունքում միջնաժամկետ կտրվածքով սեփական եկամուտների կազմում հիմնական աճը նախատեսվում է հարկ շարժական և անշարժ գույքի մասով եկամտատեսակներից հողի վարձակալական վճար կայլ եկամուտների մասով

Եկամուտների վերծանումը ըստ առանձին տեսակներ

Մեծածոր համայնքի 2026-2028թթ. եկամուտների կազմում՝ սեփական եկամուտների ցուցանիշը համապատասխանաբար կազմում է 4002,8, 4585,0 4835,0 հազ. դրամ, և սույն դինամիկան դիտարկելիս հարկ է արձանագրել, որ աճը կանխատեսվում է 5 տարվա կտրվածքով, հաշվի առնելով նաև 2024 թվականը՝ 852,8. հազ. դրամ և 2025 թվականը՝ 852,8 հազ. դրամ:

2026-2028թթ. ՄԺԺԾ-ով սեփական եկամուտների կազմում էապես աճող

եկամտատեսակներն են՝

- Գույքահարկ անշարժ գույքի մասով համապատասխանաբար՝ 502.8,505,0 և 535,0 հազ. դրամ,

Գույքահարկ փոխադրամիջոցների մասով՝ 350,0, 400,0 և 400,0 հազ. դրամ
Տեղական տուրքեր 50,0 80,0 100,0 հազ. դրամ :Տեղական վճարներ 100,0 100, և 100,0 հազ. դրամ

- Գույքի վարձակալությունից եկամուտներ՝ 2200,0 2500,0 և 2500,0 հազ. դրամ, և այլ ոչ հարկային եկամուտներ 800,0 1000,0 և 1200,0 հազար դրամ

Պետության կողմից տրամադրվող հարկացվող շնորհները՝ այդ թվում ֆինանսական համահարթեցման սկզբունքով տրվող դուրացիան, նախնական կանխարեսամբ նախատեսվում է մնալ անփոփոխ 50000,0 հազ. դրամ սուբվենցիաները կանխատեսվում է համապատասխանաբար՝ 44000,0, 40000,0 և 32000,0 հազ. դրամ,

Մեծածոր համայնքի վարչական բյուջեի 2026-2028թթ. ծախսերը կանխատեսվում են համապատասխանաբար՝ 54002,8. 54585,0 և 54835,0 հազ. դրամ, ֆոնդային բյուջեի ծախսերը համապատասխանաբար 68200,0. 64900,0 և 57000,0 հազ. դրամ, որոնք միաված են համայնքի համաչափ և կայուն զարգացմանը: Ծախսերի քաղաքականության և նպատակներին հասնելու սկզբնաղբյուրն է հանդիսանում Մեծածորի համայնքապետարանի պահպանման ծախսերի համադրված ստանալ այնպիսի մարդկային ռեսուրս, որը ի վիճակի կլինի համապատասխան ծառայությունները մատուցել համայնքին՝ լուծելով համայնքի առջև դրված կայուն զարգացման պահանջը՝ մշակելով և կատարելով դրա իրագործմանն ուղղված բյուջետային ծրագրերը: Ծախսային մասը նախագծվել է հետևելով բյուջետային հաշվեկշռվածության սկզբունքին՝ ապահովելով բյուջեների կառուցման ստանդարտները և ներկայացնելով այն ըստ գործառական և տնտեսագիտական դասակարգումների, ինչպես նաև ըստ առանձին ծրագրերի:

Ընդհանուր ծախսերը ըստ բյուջետային գործառնական դասակարգման բնույթների կարելի է նկարագրել հետևյալ խմբերով.

Ընդհանուր բնույթի հանրային ծառայություններ համապատասխանաբար՝ 86905,0. 33105,0 և 24735,0 հազ. դրամ

Տնտեսական հարաբերություններ՝ 16300,0,0. հազ. 17200,0 և 27700,0,0 հազ. դրամ

- Բնակարանային շինարարություն և կոմունալ ծառայություն՝ 2100,0. 2080,0. և 2300,0 հազ. Դրամ .Կրթություն 00, 55000,0 և 00 հազ.դրամ
- Հանգիստ, մշակույթ և կրոն՝ 200, 0 . 200.0 և 40200,0 .0 հազ. դրամ
- Սոցիալական պաշտպանություն՝ 400,0, 400,0 և 400,0 հազ. դրամ

Հիմնական բաժիններին չդասվող պահուստային ֆոնդեր՝ 16200,0, 16400,0 և 16400,0 հազ. Դրամ , շրջակա միջավայր պահպ. 100,0, 100,0 և 100,0 հազ.դրամ Պահուստային ֆոնդի վարչական մասից ֆոնդային բյուջե հարկացումներ՝ 16200,0, 16400,0 և 16400,0 հազ. . դրամ:

Վարչական մասի պահուստային ֆոնդից միջնաժամկետ կտրվածքով Նշված ծրագիրը նախատեսվել է պահուստային ֆոնդից հատկացման ձևով՝ <<

«Բյուջետային համակարգի մասին» օրենքով և «Տեղական ինքնակառավարման

մասին» օրենքով նախատեսված նվազագույն սահմանաչափի պահպանման նպատակով:

Մեծածոր համայնքի 2026-2028 թվականների միջնաժամկետ ծախսերի խոշոր, նշանակալի ծախսային ծրագրերից են՝ Ընդհանուր բնույթի հանրային ծառայություններ 3200,0 հազ. դրամ, համայնքապետարանի վարչական շենքի կառուցում 55000,0 հազար դրամ և հիմնական միջոցի ձեռք բերում 4000,0 հազար դրամ Մանկապարտեզի շենքի կառուցում 50000,0. Մշակույթի տան կառուցում 40000,0 հազ. դրամ Ոռոգման ցանցի կառուցում 17000,0 հազ. դրամ

Ասֆալտ-բետոնյա ծածկի վերանորոգում և հիմնանորոգումը՝ համապատասխանաբար 8258,0. 8600,0. 9000,0 հազ. դրամ, որի շրջանակներում նախատեսվում է միջհամայնքային ճանապարհների ասֆալտապատում Ընդհանուր ծախսերը ըստ բյուջետային տնտեսագիտական դասակարգման բնույթների կարելի է նկարագրել հետևյալ խմբերով.

Աշխատանքի և դրան հավասարեցված վճարումներ՝ 24347,3, , 24467,3 25532,0 հազ. դրամ

- Ծառայությունների և ապրանքների ձեռք բերում՝ 13455,5, , 13717,7 և 12903,0 հազ. դրամ
- Այլ ծախսեր՝ 16200,0, 16400,0, 16400,0 հազ. դրամ
- Կապիտալ ծախսեր՝ 68200,0, 64900,0 57000,0 հազ. դրամ

Մեծածոր համայնքի 2026-2028թթ. կանխատեսվող դեֆիցիտը

2026-2028թթ կանխատեսվող դեֆիցիտի կամ հավելուրդի ֆինանսավորման աղբյուրների կազմում արտացոլված են՝ տարեսկզբի ազատ մնացորդի վարչական մասից ֆոնդային մաս անցնող և հենց ֆոնդային մասում կանխատեսվող բյուջետային միջոցները, որի ընդհանուր պարկերով 2026-2028թթ. կանխատեսվող դեֆիցիտը կազմում է 8.000, 8.500.0 և 8.600.0 հազ. դրամ:

ՄԵԾԱԶՈՐ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՂԵԿԱԿԱՐԳՈՂ ԿԱՄԻՏԵ

